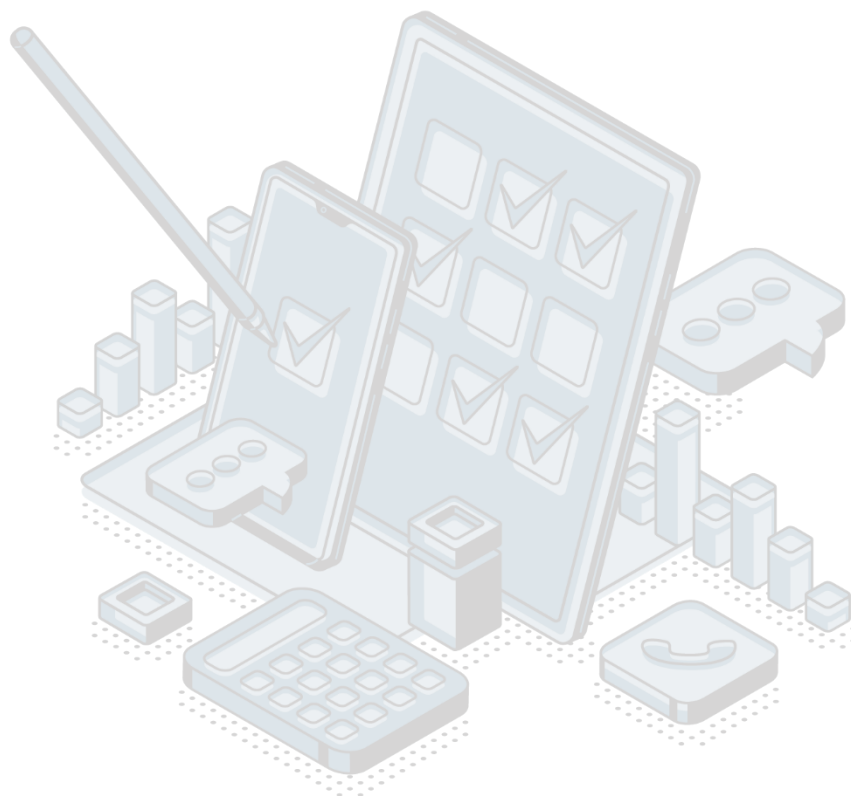

IZVJEŠTAJ O KVALITETU

Promet pesticida 2021

Odgovorno lice: Dragan Peković

Naziv odsjeka: Odsjek statistike poljoprivrede i ribarstva

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju	3
1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja	3
1.2 Pravni osnov	3
1.3 Statističke jedinice	3
1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja	3
1.4.1 Sektori	3
1.4.2 Statistička populacija	3
1.5 Referentna geografska oblast	3
1.6 Koncepti i definicije.....	3
1.7 Klasifikacije.....	4
1.8 Frekvencija prikupljanja podataka	4
1.9 Dinamika objavljivanja podataka	4
1.10 Metodologija	4
1.11 Bazni period	4
1.12 Jedinica mjere	4
1.13 Izvor podataka.....	4
1.14 Metod prikupljanja podataka	4
2. Relevantnost - Korisnici podataka	5
2.1 Potrebe korisnika	5
2.2 Zadovoljstvo korisnika.....	5
3. Tačnost i pouzdanost	5
3.1 Tačnost - Opšta ocjena.....	5
3.2 Uzoračka greška	5
3.3 Neuzoračka greška	5
3.3.1 Greška obuhvata	5
3.3.2 Greška mjerenja	5
3.3.3 Greška neodaziva	6
3.3.4 Greška u obradi podataka	6
3.4 Sezonska prilagođavanja.....	6
3.5 Revizija podataka	6
3.5.1 Politika revizije podataka	6
3.5.2 Praksa revizije podataka	6
3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka	6
4. Pravovremenost i tačnost objave podataka	6
4.1 Pravovremenost.....	6
4.2 Tačnost objave podataka	6
5. Dostupnost i jasnoća	7
5.1 Kalendar objave podataka	7
5.2 Pristup Kalendaru objave podataka	7
5.3 Saopštenja.....	7
5.4 Publikacije	7
5.5 Online baza podataka	7
5.6 Dostupnost mikro podacima.....	7
5.7 Popunjenost metadate	7
6. Uporedivost	7
6.1 Prostorna uporedivost	7
6.2 Vremenska uporedivost.....	7

1. Uvod - Osnovne informacije o istraživanju

1.1 Svrha, cilj i predmet istraživanja

Cilj istraživanja je prikupljanje podataka o količini pesticida stavljenih u promet, kao i objavljivanje podataka o prodatim količinama aktivnih materija na nivou Crne Gore za fungicide, herbicide, insekticide i ostale pesticide u skladu sa EU Reg 1185/2009.

1.2 Pravni osnov

Istraživanje se sprovodi na osnovu Zakona o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike Sl. list Crne Gore", br. 18/12 i 47/19). Istraživanje o prometu pesticida uključeno je prvi put kao redovno za 2022. godinu u Godišnjem planu zvanične statistike (Službeni list CG", br. 2/2022 od 12.01.2022. godine“).

Istraživanje o prodaji pesticida, koje se sprovodi u Upravi za statistiku, u potpunosti je usklađeno sa EU Reg 1185/2009. Eurostat prikuplja podatke o pesticidima (prodaja i upotreba) prema EU Reg 1185/2009 kao i sa novim zakonodavnim okvirom (SAIO), izrađuje se nova Implementaciona regulativa (IR) o sredstvima za zaštitu bilja koja će zamijeniti postojeću EU Reg1185/2009 u 2023. godini.

1.3 Statističke jedinice

Aktivna supstanca u pesticidima koji se prodaju na veliko u Crnoj Gori. Izvor administrativnih podataka je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (Uprava za bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarne poslove). Uprava za bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarne poslove dostavlja podatke na nivou privrednika ili drugog pravnog lica, a MONSTAT obračunava aktivnu supstancu.

1.4 Pokrivenost i obuhvat istraživanja

1.4.1 Sektori

Poljoprivreda.

1.4.2 Statistička populacija

Preduzeća koje stavljaju na tržište sredstva za zaštitu bilja.

1.5 Referentna geografska oblast

Crna Gora.

1.6 Koncepti i definicije

Sredstva za zaštitu bilja su aktivne supstance i preparati koji sadrže jednu ili više aktivnih supstanci u obliku u kojem se isporučuju krajnjem korisniku, a koje su namijenjene za:

- zaštitu bilja ili biljnih proizvoda od štetnih organizama ili za sprječavanje djelovanja tih organizama, osim ukoliko te supstance ili preparati nijesu namjenjeni u druge svrhe, u skladu sa ovim zakonom;
- uticaj na životne procese bilja, osim ishrane (regulisanje rasta i sl.);
- čuvanje biljnih proizvoda, ukoliko drukčije nije uređeno posebnim propisima;
- uništavanje nepoželjnog bilja;
- uništavanje djelova bilja ili sprječavanje nepoželjnog rasta bilja;

Aktivne supstance su supstance ili mikro-organizmi, uključujući viruse, koje imaju opšte ili posebno dejstvo:

- protiv štetnih organizama ili
- na bilje, biljne djelove ili biljne proizvode.

Aktivna supstanca je supstanca u sredstvu za zaštitu bilja koja je biološki aktivna i služi za postizanje namjere, dok neaktivne supstance pomažu u formullisanju sredstva za zaštitu bilja.

- *Fungicidi* su proizvodi za uništavanje gljivica koje izazivaju biljne bolesti, uključujući i baktericide za uništavanje mikroba.
- *Herbicidi* su proizvodi za uništavanje korova ili nepoželjnih biljaka uopše.
- *Insekticidi* su proizvodi za uništavanje insekata, uključujući akaricide za uništavanje grinja.
- *Moluscicidi* su proizvodi za istrebljenje puževa.
- *Regulatori rasta biljaka* su proizvodi koji regulišu rast i razvoj biljaka.
- *Ostala sredstva za zaštitu bilja* (pesticidi) su proizvodi za druge namjene, uključujući mekušce za suzbijanje puževa, regulatore rasta biljaka, mineralna i biljna ulja, sredstva za sterilizaciju tla, rodenticide za suzbijanje glodara, sredstva za dezinfekciju i drugu zaštitu bilja.

1.7 Klasifikacije

Klasifikacija aktivnih supstanci u sredstvima za zaštitu bilja je u prilogu (Aneks III) EU Reg 2017/269 od 16. februara 2017. o izmjenama i dopunama EU Reg 1185/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća o statistici pesticida .

Aktivne supstance su klasifikovane prema hemijskoj i funkcionalnoj sličnosti. Nivoi agregacije u opadajućem redosledu obuhvataju: glavne grupe, kategorije proizvoda, hemijske klase i aktivne supstance.

1.8 Frekvencija prikupljanja podataka

Jednom godišnje do kraja jula tekuće godine za prethodnu godinu.

1.9 Dinamika objavljivanja podataka

Podaci se objavljuju godišnje, krajem decembra tekuće godine za prethodnu godinu.

1.10 Metodologija

Metodologiju ovog istraživanja možete pronaći na našoj web stranici na sledećem linku: <https://www.monstat.org/uploads/files/poljoprivreda/pesticidi/Metodolo%C5%A1ko%20uputstvo-Promet%20pesticida.pdf> .

1.11 Bazni period

Nije primjenjivo za statistiku prodaje pesticida, jer se ne zasniva na indeksnom broju vremenskih serija.

1.12 Jedinica mjere

Podaci su izraženi u kilogramima aktivnih supstanci u pesticidima koji se prodaju na veliko.

1.13 Izvor podataka

Izvor podataka je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (Uprava za bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarne poslove).

1.14 Metod prikupljanja podataka

Administrativni izvor.

2. Relevantnost - Korisnici podataka

2.1 Potrebe korisnika

Međunarodni korisnici:

- Eurostat;
- FAO.

Nacionalni korisnici:

- Ministarstva i drugi organi javne uprave;
- Lokalne samouprave i drugi organi lokalne uprave;
- Nevladine organizacije;
- Studenti;
- Istraživači;
- Mediji

2.2 Zadovoljstvo korisnika

Uprava za statistiku je usvojila Strategiju upravljanja kvalitetom, Vodič za implementaciju Strategije upravljanja kvalitetom, kao i Implementacioni plan za sprovođenje politike kvaliteta. U cilju mjerenja stepena do kojeg ispunjava svoje obaveze prema korisnicima i u sklopu nove politike kvaliteta, Uprava za statistiku je sproveda istraživanje o zadovoljstvu korisnika. Rezultati istraživanja dostupni su na web stranici Uprave za statistiku, link:

http://monstat.org/userfiles/file/KVALITET/2020/2_%20Izveštaj%20o%20zadovoljstvu%20korisnika.pdf.

3. Tačnost i pouzdanost

3.1 Tačnost - Opšta ocjena

Nije relevantno. Statistika prodaje pesticida je uglavnom zasnovana na administrativnim podacima, stoga greška uzorkovanja nema uticaja jer u velikoj mjeri postoji zakonska obaveza ispitanika da dostave podatke.

3.2 Uzoračka greška

Nije relevantno. Not relevant.

Indikatori uzoračke greške

Nije relevantno.

3.3 Neuzoračka greška

Nije relevantno.

3.3.1 Greška obuhvata

Nije relevantno

Indikator greške obuhvata

Nije relevantno.

3.3.2 Greška mjerenja

Nije relevantno.

3.3.3 Greška neodaziva

Nije relevantno.

Stopa neodaziva jedinica

Nije relevantno.

Stopa neodaziva na temu

Nije relevantno.

3.3.4 Greška u obradi podataka

Nije relevantno.

Stopa imputacije

Nije relevantno.

3.4 Sezonska prilagođavanja

Nije relevantno.

3.5 Revizija podataka

3.5.1 Politika revizije podataka

Uprava za statistiku je usvojila politiku revizije i ista je dostupna na web sajtu:

<http://www.monstat.org/eng/page.php?id=1411&pageid=1411> .

3.5.2 Praksa revizije podataka

Nije dostupno.

3.5.3 Prosječna veličina revizije podataka

Nije dostupno.

4. Pravovremenost i tačnost objave podataka

4.1 Pravovremenost

Prema EU Reg 1185/2009, Eurostat objavljuje podatke 15 mjeseci nakon završetka referentne godine, a nacionalni izvještaj o kvalitetu 20 mjeseci nakon završetka referentne godine.

Vremenski jaz objave preliminarnih podataka

Nije relevantno.

Vremenski jaz objave konačnih podataka

Nije relevantno.

4.2 Tačnost objave podataka

Ne postoji vremenska pauza između stvarnog dostavljanja podataka i ciljnog datuma. Svi podaci su objavljeni u skladu sa zakazanim datumom objavljivanja.

5. Dostupnost i jasnoća

5.1 Kalendar objave podataka

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Službeni list Crne Gore" br. 018/12 i 047/19) se propisuje da proizvođači zvanične statistike pripremaju, ažuriraju i objavljuju Kalendar objavljivanja statističkih podataka. Objavljuje se na internet stranici Uprave za statistiku najkasnije do 20. decembra za narednu godinu, za sve proizvođače zvanične statistike koji uključuje datume objavljivanja statističkih podataka. Svaka promjena u datumu objavljivanja u Kalendaru objavljuje se unaprijed u skladu sa Procedurom o neplaniranim revizijama.

5.2 Pristup Kalendaru objave podataka

Kalendar objavljivanja statističkih podataka dostupan je na sljedećem linku:

<http://www.monstat.org/cg/page.php?id=12&pageid=12> .

5.3 Saopštenja

Podaci o prodaji pesticida dostupni su na web stranici MONSTAT-a.

5.4 Publikacije

Sve publikacije koje objavljuje Uprava za statistiku dostupne su na sljedećem linku:

<http://monstat.org/cg/publikacije.php> .

5.5 Online baza podataka

Nije dostupno.

5.6 Dostupnost mikro podacima

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Službeni list Crne Gore" br. 018/12 i 047/19) regulisana su pravila pod kojim spoljni korisnici mogu dobiti pristup individualnim podacima za potrebe istraživanja. Članom 58 definisane su vrste naučnih i istraživačkih organizacija koje mogu dobiti takve podatke. Davanje individualnih podataka bez identifikatora moguće je isključivo na pisani zahtjev naučnoistraživačkih ustanova, u svrhu obavljanja naučno-istraživačke djelatnosti, kao i međunarodnih statističkih organizacija i proizvođača statistike iz drugih država. Istraživački subjekt potpisuje Ugovor sa Upravom za statistiku, kao i Izjavu o poštovanju principa povjerljivosti. Proizvođači zvanične statistike vode posebnu evidenciju o korisnicima i o svrsi za koju su statistički podaci dati na korišćenje.

5.7 Popunjenost metadate

Nije dostupno.

6. Uporedivost

6.1 Prostorna uporedivost

Indikatori dobijeni na osnovu podataka iz Prometa pesticidama u potpunosti su uporedivi sa istim pokazateljima u zemljama EU, odnosno sa svim zemljama koje koriste istu metodologiju o Prometu pesticida.

6.2 Vremenska uporedivost

Podaci o prometu pesticida su u potpunosti uporedivi tokom vremena i dostupni su od 2017. do 2021. godine na sajtu MONSTAT-a u dijelu Podaci, link:

<https://monstat.org/cg/page.php?id=2063&pageid=2063> .

Indikator za uporedivost u vremenu

Nije dostupno.